

שְׁלַח לַחֲמִיךָ

י אדר התשפ"ג
מפטיירן ויאמר שמואל אל שאול
(שמואל א, טו, א)
שבת זכור

פְּרִשְׁתַּת תְּצִיָּה

סיפור לשבת

**"וְכִפַּר אֶהְרֹן עַל קַרְנֹתָיו אֶזוֹת בַּשָּׁנָה מִדָּם זֹפָאֵת הַכֹּפָרִים
אֶזוֹת בַּשָּׁנָה יְכַפֵּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא לָהּ"
(ל, ז)**

המלבי"ם היה מגדולי הלוחמים בתנועת ההשכלה. כתבונתו, בעוז רוחו באהבת ה' הגדולה שפעמה בקרבו הוא עצר את התפשטותה של ההשכלה, וסייע לרבים לשוב לתורת ה' ולמצוותיו. בחכמתו הרבה ידע המלבי"ם גם מתי לא להגיב לדבריהם של המשכילים. אחד המקרים הללו מובא להלן: נוהג היה הגאון המלבי"ם בעירו בוקשרט, ללמוד כל ליל שבת פרשת השבוע, לפני קהל של כשלוש מאות בעלי בתים, ששאבו קורת רוח והנאה רוחנית מרעיונותיו. בתקופה ההיא השתוללה תנועת "ההשכלה" ועשתה שמות בקרב הנוער היהודי, וכמו כן, נפגעו מקצת מבעלי הבתים בנגע ה"השכלה". המלבי"ם היה, כידוע, אחד היריבים הקשים לתנועה זו, והמשכילים מצידם כל אימת שניתן להם הדבר, יצאו נגדו.

היה זה בליל שבת פרשת תצוה, בהגיעו לפסוק האחרון שבפרשה. הוא פירש את הפסוק באופן שנתן "חומר" למשכילים להיתפס בו ולדבר בגנותו. בפסוק זה שבסוף "תצוה" כתוב: "וְכִפַּר אֶהְרֹן עַל קַרְנֹתָיו אֶחַת בַּשָּׁנָה מִדָּם חֲטָאֵת הַכֹּפָרִים אֶחַת בַּשָּׁנָה יְכַפֵּר עָלָיו לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא לָהּ" - רש"י מסביר כי "קודש קדשים" הכוונה היא למזבח. ואילו המלבי"ם פירש כי "קודש קדשים" הכוונה היא לאהרן הכהן.

פירושו קומם כנגדו את המשכילים בעשותם "מטעמים" - הרב נוטה מפירושו רש"י. ועוד, מאימתי התורה מהללת בן תמותה בתואר "קודש קדשים"? הם התלוצצו על חשבוננו של המלבי"ם, ומוקירי המלבי"ם השתתקו באין מענה בפייהם להסביר את ה"טעות" ... יחד עם זאת לא העזו איש להעמידו על "טעותו" מלבדי - מספר ר' שמעון אליהו - שאזרתי עוז ושאלתי את פיו.

המלבי"ם ללא התרגשות ענני: נו, ולמי איכפת ליצונתם של המשכילים? בליל שבת הקרוב אחזור לפסוק זה. ליל שבת "כי תשא" בא, והקהל כולו דרוך היה לקראת השיעור ומצפה לראות כיצד יצליח המלבי"ם להסביר את "טעותו" ... והנה המלבי"ם פותח את שיעורו באמרו: בטרם נתחיל ב"כי תשא" נחזור לפסוק אחרון של "תצוה": "קודש קדשים" - הוא אהרן הכהן! ... והמלבי"ם עובר מיד לסדר "כי תשא" כדרכו, הקהל נשאר משתומם ולמחרת פונה אליו שוב ר' שמעון אליהו: הרבי חזר על "טעותו" ... הירגע נא - עונה המלבי"ם - אין כאן שום טעות, ומקרא מלא הוא בדברי הימים: "ויבדל אהרן להקדישו קודש קדשים הוא ובניו עד עולם". ומדוע זה - שואלו ר' שמעון אליהו - לא הקהה רבינו את שיניהם של המשכילים שעל אף התרברבותם הרי אינם אפילו בעלי מקרא! לשם מה? - עונה המלבי"ם - "אל תען כסיל" כי אם אני יענה להם וזה יחשיב אותם למשהו ודעתם תישמע בצבור ועלול להכשיל עמי ארצות והם יחפשו עוד מצבים דומים להתלבט כדי שדעותיהם יתפרסמו וכשאינך מתייחס ובוז למעליזים ולא יורד לרמתם אז גם לא נתת להם במה, ולא לוקחים אותם ברצינות וזאת כל המטרה. { מורשת אבות }

אשא עיני

**בוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם
פרק ג' והגליון שחולל מהפך**

והנה לקראת הבר מצוה שהייתה בקיץ של אחר מכן, לפתע מצא פנחס גליון מן פסם שבכותרתו נכתב בגדול: "סגולות לזכרון". פנחס קפץ על המציאה כמוצא שלל רב, הן כל הבעיה שלו בחיים היא בתחום הזכרון, אולי כאן בגליון זה ימצא הפתרון לבצרתו, וסוף סוף הוא יצליח למצוא סגולה אשר תשנה את חיו ותהפך אותו לאדם זוכר עם זכרון חי ופעיל?

הוא הביט בשורה הראשונה בה נכתב:
"אמר הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאצק זצ"ל: השומר עיניו בקדושה וטהרה, מבטח לו שכל מה שילמד יראו עיניו - יזכר, ולא תשלט בו השכחה כלל!"

פנחס קרא את הדברים ובלבו התחוללה ערה גדולה, הרי הזכרון זה המצויקה שלו, הקשי המרכזי שלו בחיים, וכאן הוא עומד מול הפתרון המבטח, ואז קבל על עצמו פנחס במלים פשוטות וברורות, וכך אמר: "אני מקבל על עצמי מרגע זה לשמר את עיני בקדושה וטהרה. אגא, עזרני בורא עולם שאצליח לעמד במשימה זו ולשמר את עיני בקדושה, וזכני לראות בממושה של ההבטחה שלא אשכח דבר מלמדתי".

קשה התחלטה עברה לשלב הישום, גלה פנחס עד כמה היא קשה מצד אחר, אף ממלאת את האדם ספוק ושמחה מהצד השני. זה לא קל לקיים את ההתחלטה ולהתהלך ברחוב בזהירות מתמדת.

כמו גם לא להביט בעתון שספק עם רוח חכמים נוחה הימנו, לא לשאת עינים: לפרסמת נוצצת, ולא לפל במלפנת מראות אסורים מוזמנים.

אף הוא בחר להאבק בנחישות ובעצמה, באמץ ובגבורה, ולא ותר לא עשה קצורי דרך לעצמו, לא חפש הנחות, וגם אם היו מי שהביטו בו במבט מוזר, הוא לא נסה להתחמק ולעגל פנות. הוא שומר את עיניו בצורה מחלטת, ויהי מה!

קדשים ימים של מאבק בימי הקיץ בהם הנסיון קשה שבצעתים, קדשים ימים של נסיון מתמיד ועקשני בו הציור מנסה ומנסה, ופנחס הודך ודוחה אותו, ובמשך כל הימים הוא מנסה שוב ושוב לראות האם הסגולה כבר פועלת וזכרונו החלש החל להשתפר, ולא נואש גם פאשר נוכח לראות שזכרונו החלש עדין מתעצב בו כעבור.

ר"ת	יציאה	כניסה	ירושלים
18:55	18:15	17:02	ירושלים
18:53	18:16	17:19	תל אביב
18:54	18:15	17:17	חיפה
18:55	18:16	17:20	באר שבע

הבן איש חי

שאלה: ניירות ישנים או חדשים שיש בהם מעט לכלוך שאין ראויין לכתוב בהם כתבים אם מותר ליתן אותם לקטן לעסוק בהם שיש לו תענוג לקרוע ניירות ולהתכבד לחתיכות קטנות כרצונו או"ד אסור משום בל תשחית דהא ראויים הם לאיזה תשמיש לכרוך בהם איזה דבר וקטן מאבדם לגמרי. וירנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה: אין בזה חשש ושרי והוא גמרא ערוכה ביומא דף ע"ח ע"ב גדל פורתא תבורי מאני כי הא דרבה זבין להו מאני גזיזי דפחרא לבניה ומתברי להו ופירש"י מאני גזיזי כלים סדוקים של חרס בדמים קלים ע"ש הרי אלו הם ראויים לתשמיש אחר ביבש בלא מים דהא זבין להו בדמים ועכ"ז מאחר שהם בדמים קלים ובהם יהיה תענוג לילד שרי ואין בזה משום ב"ת = בל תשחית = וה"ה הכא דשרי. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

שאלה: גביר אחד מעיר אחרת שלח מעות לעיר זאת ליד הפקידים, וכתב להם רוצה שיכררו עשרה אנשים צדיקים שילמדו תהלים וזוהר בשבוע פ' ויחלקו להם המעות האלו, וכתב בפירוש שהוא קפיד שיהיו אנשים צדיקים ואם לאו הרי הם גול בידם, והנה הפקידים ביררו לפי דעתם עשרה אנשים צדיקים, אך יש בעשרה אלו אדם אחד שהוא יודע בעצמו שבשנה

זה. ועל כן אין לחוש לזה, ואם הוא צריך לזה לא ישימיט עצמו אלא יצטרף עם העשרה מאחר שכיררו אותו. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי. כ"ד הקטן יחזקאל כחלי נר"ו.

שאלה:

מצינו בגמרא דיבמות דף ל"ד ע"ב שתמר נתעברה בביאה ראשונה מפני שמיעכה באצבע, ולכן א"ר יצחק כל מועכות של בית רבי, ר"ל אותן המשירות בתולותיהן באצבעותיהן, תמר שמן, ולמה נקרא שמן תמר? על שם תמר שמיעכה באצבע ע"ש. ורצינו לידע אם גם בזה"ז ימעכו באצבע יתעברו בביאה ראשונה כפי הטבע, גם רצינו לידע מה טעם היה להם למועכות של בית רבי לעשות כך, כי בשלמא תמר היתה מוכרחת לדבר זה, כי כל כונתה היתה להתעבר מיהודה בביאה זו, ואם לא תמעך תחילה מה הועילה? אך שאר בני אדם מה להם טעם בזה? וירנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

[המשך בשבוע הבא...]

{ שו"ת 'תורה לשמה' }

זו חטא ועבר במזיד על כמה איסורים של לאוין ושל חיבי כריתות ומיתות ב"ד, אך קודם הברירה הזאת בחורש ימים נתחרט על מעשיו והתוודה וגמר בלבו ובשפתיו שלא ישוב עוד לכסלה, ולהיות שהוא חטא בסתר ואין אדם יודע בו חשבוהו הפקידים לאיש צדיק ובררו אותו בכלל העשרה הנז', והנה זה שואל מאחר שהוא יודע בעצמו שחטא בשנה זו בכל הנז"ל שהיה רשע גמור, והן אמת שאח"כ עשה תשובה בודוי וחרטה גמורה, עכ"ז עדיין אפילו יום הכיפורים לא הגיע לכפר עליו ואיך יקרא צדיק בזה הודוי והחרטה, והמתנדב קפיד ליתן לאיש צדיק ואין זה עדיין בכלל צדיק, כי מצינו בארבע חלוקי כפרה, עבר על ל"ת ועשה תשובה אז תשובה תולה ויהו"כ תולין, יסורין מכפרין וכו'. וזה האדם במשך החדש הזה אפילו יסורין לא באו עליו ועדיין יהו"כ לא הגיע, על כן נסתפקנו אם איש כזה מותר לו לקבל המעות בכלל העשרה או"ד צריך להשמיט עצמו שלא לעבור ע"ד המתנדב כי עדיין אין זה בכלל צדיקים. וירנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה: משנה שלימה שנינו, המקדש את האשה ע"מ שהוא צדיק גמור ונמצא רשע גמור ה"ז מקודשת שמה הרהר בתשובה. וזו היא הלכה פסוקה, נמצא בהרהור תשובה לבד נקרא צדיק ובכלל צדיקים הוא, ואף על גב דצריך יהו"כ ויסורים לגמור הכפרה, עכ"ז זה יצא מכלל רשעים ונכנס בכלל צדיקים מעת שעשה תשובה שהוא ודוי וחרטה, כי הלא תמצא שהרהור לבדו יספיק לענין

ספר חרדים

פרק סח [תשובה ד']
מעלת הפרישות

וְגַם בְּכִמְהָ חֲבוּרִים מְהֻרָּאשׁוּנִים נִמְצָא שֶׁהַתְּבוּדוֹת וְהַפְּרִיָּוִת וְהַדְּבָקוֹת הֵיוּ נוֹהֲגִים בְּהַ חֲסִידֵי יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ שֶׁבְּהֵיחֹתָם לְבָדָם מִפְּרִישִׁים מְדַעְתָּם עֲנִינֵי הָעוֹלָם וּמְקַשְׂרִים מִחֻשְׁבוֹתָם עִם אֲדוֹן הַפֶּלֶל, וְכֵן לְמַד מִהַרְ"י הַמַּקְבֵּל הַנְּזַכָּר, שֶׁזֶה מוֹעִיל לְנַפְשׁ שֶׁבְּעֵתִים מִהַלְמוֹד, וְלִפִּי פֶת וַיְכַלֵּת הָאָדָם, יִפְרֹשׁ וַיִּתְּבוּד יוֹם אֶחָד בְּשָׁבֻעַ אוֹ יוֹם אֶחָד בְּט"ו יוֹם, אוֹ יוֹם אֶחָד בְּחֻדְשׁ, וְלֹא יִפְחַת מְזֵה. וְהַרְמַב"ן ז"ל כָּתַב עַל פְּסוּק שֶׁנֶּאֱמַר בְּיַעֲקֹב אָבִינוּ (בראשית לה, א) 'קוּם עֲלֵה בֵּית אֱל וְשָׁב שָׁם', מֵאֵי וְשָׁב שָׁם, כְּמוֹ 'בְּשׁוּבָה וְנַחַת תִּשְׁעוּן' (ישעיה ל, טו), הֵינּוּ שֶׁיִּכְיֶין דַּעְתּוֹ בְּלִשׁוֹב הַדַּעַת עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ.

זוֹ הִיא שֶׁשְׁנִינוּ (ברכות פ"א מ"ה) חֲסִידִים הֻרָּאשׁוּנִים הֵיוּ שׁוֹהִים שְׂעָה אַחַת וּמְתַפְּלִים כְּדֵי שֶׁיִּכְוְנוּ לָבֶם לְמַקּוֹם, וּפְרָשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים דְּרוּצָה לומר שֶׁהֵיוּ מִפְּנֵים דַּעְתָּם מְעַנְנֵי הָעוֹלָם וּמְקַשְׂרִים דַּעְתָּם לְאֲדוֹן הַפֶּלֶל יִתְבַּרַךְ בְּמוֹרָא וּבְאֶהְבָּה, הָרִי תִשַׁע שְׁעוֹת שֶׁהֵיוּ בְּטִלִּים מְלֻמוּדִם לְמַלְאֲכַת הַהַתְּבוּדוֹת וְהַדְּבָקוֹת, וּמְדַמִּים אוֹר שֶׁכִּינָה שֶׁעַל רִאשֵׁיהֶם כְּאֵלּוּ מִתְּפַשֵּׁט סְבִיבָם, וְהֵם בְּתוֹךְ הָאוֹר יוֹשְׁבִים, וְכֵן מְצֵאתִי בְּקוּנְטְרָס הַיִּשָּׁן שֶׁל הַפְּרוּשִׁים הֻרָּאשׁוּנִים, וְאֵז הֵם רוֹעֲדִים בְּטָבֵעַ, וּשְׁמַחִים עַל אוֹתָהּ רַעְדָּה, כְּדָבָר שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים ב, יא) 'עֲבָדוּ אֶת ה' בִּירְאָה וּגְיִלוּ בְּרַעְדָּה' וְכֵן פִּרְשׁ רַבְנּוּ נְסִים ז"ל (דרשות הר"ן הדרוש העשירי).

ספר חסידים

סימן מ"ד [המשך]

אם טוב אם רע סיפיה דקרא דרשו זה הנותן צדקה לעני כפרהסיה על טוב זו הוא עומד בדין לפי שמביישו וכן הנותן לאשה בסתר שהוא מביא עצמו לידי חשד שנאמר (במדבר לב כב) והייתם נקיים מה' ומישראל ועוד שהוא מכשיל את החושדים אותו ונענשים על ידו שכל החושד בכשרים לוקה בגופו מנלן ממשא רבינו שאמר והן לא יאמינו לי מיד נצטרע וגם שלא יקבלו ממנו כשמוכיח אותו שיאמרו לו כך וכך עשית ואתה מוכיח אותנו לפיכך גבאי צדקה לא יטרח עני במלאכתו חנם מיראתו אותו לפי שהעני נהנה ממנו אלא א"כ בדבר מצוה שלא יחשדוהו הקהל לאמר הוא מחלק יותר לזה ממה שמחלק לאחרים משום שיעסוק במלאכתו והתורה אמרה והייתם נקיים מכל דבר רע דברי גרמא שאדם גורם במזיד וגורם צער לחבירו נענש עליו ואותם הגונבים או לוקחים דבר או מצניעים אותו כדי שיבקשנו בעל הדבר ויצטרע עליו עובר בלאו. ודרשו חכמים לא תגנובו על מנת להקניט על מנת לצער אף אם עשה צער לבהמה בחנם כמו שמשים עליה משאוי יותר מכדי הראוי ומכה אותה והיא אינה יכולה ללכת בא לדין על שציער בעלי חיים. וכן המושכים אזני החתולים להשמיע צעקתם הם חוטאים גם דרשו חכמים ביום הזה אכה כל סוס בשגעון ורכב בעורון עתיד הקב"ה להפרע עלבון סוסים מרוכביהם על שהכו אותן במגפיים שקורין ספרוני"י בלע"ז:

חידושים לפרשה

ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואכנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי (שמות כה, ד)

הנה איתא במדרש תלפיות (ענף בגדי כהונה), ורבגדי כהונה היו תיקון לחטאו של אדה"ר. ולהכנת דבריו נביא בקיצור דברי הגמרא, וזו לשונה (זבחים פח ב): ואמר רבי עיניי פרו ששון: למה נסמכה פרשת קרבנות לפרשת בגדי קהנה? לומר לך: מה קרבנות מכפרין, אף בגדי קהנה מכפרין: קתנת מכפרת על שפיכות דם... מכנסים מכפרת על גלוי עריות... מצנפת מכפרת על גסי הרוח... אכנט מכפר על הרהור הלב... חשן מכפר על הדינין...

על עזות פנים... עד כאן דברי הגמרא (עיני שם הלימוד לכל בגד). ועתה יובנו דברי הרב במדרש תלפיות, וזה קיצור דבריו (עיני שם באריכות): בגדי קהנה לכפר עון אדם הראשון, והנה אפן הכפרה יבא על דרך זה: חשן מכפר על הדין, כי "חשן" הם אותיות "נחש", ואדם הראשון טעה בדין זה: דברי הרב ודברי המלמד - דברי מי שומעים? והוא הניח דברי הקב"ה, ושמע לנחש. לכן יבא פהן גדול, שהוא דוגמתו, וישרת בקדש בחשן הקדש, וכפר על הדין... אפוד מכפר על עבודה זרה, כי אדם הראשון חטא בזה, כדברי רז"ל: אדם הראשון כופר בעקר הית. לכן יבא פהן גדול, וישרת בקדש באפוד, וכפר על עון זה... מעיל מכפר על לשון הרע, שחטא בזה ששמע דברי הנחש הפסית, שדבר לשון הרע על בוראו [שאמר להם: מעץ זה אכל הקב"ה וברא את העולם, ואף אתם אכלו מעץ זה ותוכלו לברוא עולמות, עיני רש"י שם], כמו שאמרו חז"ל. וגם אדם חפס אמנותו, ואמר: "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי ואכל" - דבר על תנה לשון הרע, וכדברי רז"ל במדרש: אמר לו הקב"ה: בשפחה שבוניתי - אמה לא לבר עליה? קתנת על שפיכות דמים, דאדם הראשון חטא בשפיכות דמים, כמו שדרשו חז"ל על פסוק: "כי ביום אכלך ממנו מות תמות" - מיתה לכל העולם. ונמצא באכילתו גרם בשפיכות דמים של כל הבאים אחריו. לכן יבא פהן גדול, שהוא דוגמתו, וישרת בקדש בכתנת, וכפר עליו... מצנפת מכפר על גסות הרוח, שאדם הראשון פגם בזה, כי אין אדם חוטא אלא אם כן קדם לו הגאון, ורוחו גס עליו, על דרך "שוטה רשע וגס רוח", וכדברי רז"ל במדרש: דור המפול לא חטאו אלא עד שנתגאו וכו'. ונמצא שפנין שאדם חטא, גרם לו הגאון. לכן יבא פהן גדול, שהוא דוגמתו, וישרת בקדש במצנפת, וכפר עליו... אכנט על הרהור הלב, דהיגו מינות, דהרהור הוא בלב, וכתוב: "אמר נבל בלבו אין אלהים", ודרשו חז"ל: אדם הראשון מין הית. לכן יבא פהן גדול, שהוא דוגמתו, וישרת בקדש עם אכנט, לכפר על המינות שבלב... מכנסים מכפרים על גלוי עריות, ואדם הראשון פגם בזה, כדברי רז"ל: "אדם הראשון מושך בערלתו הית". לכן יבא פהן גדול, שהוא דוגמתו, וישרת בקדש בהם, וכפר עליו... ציץ מכפר על עזות פנים, שאדם הראשון חטא בזה, בהיות שהעיו פניו לחטא בהיכל המלך, וביום ראשון שחטא, וכצויו ראשון שצטטה - אין עזות גדול מזה, וכאמרם רז"ל: אינו דומה מי שחוטא לפני המלך, לחוטא בחנין. לכן יבא פהן גדול, שהוא דוגמתו, וישרת בקדש בציץ, וכפר עליו. עכ"ל במדרש תלפיות, עיני שם שביאר על פי מאמר זה מאמרים רבים בדברי רז"ל. ונ"ל בס"ד דרמו הכתוב שבגדי כהונה מכפרים חטא אדם הראשון וחוה, וזאת באמרו: "ואלה הבגדים אשר יעשו", כי "הבגדים" בגי' בדיק אדם חוה, ו"יעשו" הכוונה "תקנו", כמו "ובן הבקר אשר עשה" דאברהם (בראשית יח, ח), שפירושו "אשר תיקן" (רש"י). והיינו: ואלה הבגדים אשר יתקנו את אדם וחוה... וידוע שהבגדים בכלל הוצרכו לבני אדם אך ורק לאחר החטא, שכן כתיב "ויהיו האדם ואשתו עירומים... ולא יתבוששו", ולאחר החטא "ויעש להם כתנת". וידוע שהיה שמה של חוה "חיה", אלא שלאחר החטא הפך ל"חוה". ולכן נרמז ב"הבגדים" שם "חוה" ולא "חיה". ושוב מצאתי בס"ד, שהמילים "ואלה הבגדים אשר" בגי' אדם הראשון. ודוק.

{ תורת מאיר | הרב מאיר מושיאשווילי שליט"א }

נצור לשונך מרע

חלכות רכילות וכלל ו סעיף ה

אסור קבלת רכילות הוא אפלו מאיש דמהימן לה פשנים, ואפלו אם אין בך רבך והוא (ח) שום צד זכות עליו. והג"מ מלי (וכל זה), שאין לו מדיינית ענין תזה תועלת על להבא, אכל אם (ט) יש לו מזה תועלת על להבא, כגון, שספר לו, שפלוני רוצה להדיקו בגופו או כממונו וכל כיוצא בזה, ועל כן ישמר עצמו ממנו, מתר לקבל דבר זה ממנו ולהאמין בזה. אכל לא יגלה זה לאחרים, ואפלו לאנשי ביתו, אם לא שיש לו בהגלוי תהיה תועלת על להבא. וכל זה אם הוא מספר לו, ששמע ממנו דבר זה בעצמו, אכל אם הוא שמע מאיש אחר, שאמר לו, ששמע ממנו, אין לו שום יתרון משאר אדם.

(ח) שום צד זכות עליו. דהיינו על מי שסיפר לו שדיבר עליו או עשה מעשה נגדו, וטעם לזה הוא כמו שביארנו לעיל בחלק א' בכלל ו' בכמ"ח ס"ק כא [בהגה שם] בשם ה"ד הקטנה, דכלל הדבר, כל שיש איסור על המספר מצד סיפורו, יש איסור על המקבל מצד שמיעתו את הדבר הזה. ולבד זה יש ג"כ איסור לפני עור וכו'.

(ט) יש לו מזה תועלת. כמו שכתבתי בתחלת כלל ה' בחלק זה דבענין זה מותר לשמוע רכילות ולחוש ע"ש, לכך אם הוא מהימן ליה כביתרי מותר ג"כ להאמין בהחלטה.

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות
עמוזות "בצדקה תמונני" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלכלית ע"י מתן סיוע כלכלי רחב היקף. העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה לילודת ולתנוק
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
054-4785404 | 054-6091685

חיוזק אמונה וביטחון

חיוזקים לעלות בעבודת השם – משיח בן דוד

[המשך משבוע שעבר]

עד כאן ראינו גבורתו של דוד עד שקיבל את המלוכה. נמשיך לעקוב אחר אורחותיו והפעם נתבונן איך התנהג בשעה שאיבד את המלוכה. בא וראה, אדם שנתמנה לאיזו גדולה והחזיק בה, כמה קשה לו להיפרד ממנה כשיאמרו לו רד! התנא האלוקי רבי יהושע בן פרחיה אמר: "בתחילה כל האומר לי: 'עלה!' - אני כופתו ונותנו לפני הארי. עתה כל האומר לי: 'רד!' - אני מטיל עליו קומקום של חמין".

זאת אומרת: בהתחלה הוא לא רצה סירב לשררה לרבנות, ואמר: "מי שיעזי לבקש ממני דבר כזה - אני כופת אותו ושם אותו לפני הארי, תניחו לי". אבל אחרי שהארי נתמנה - "עכשיו מי שיגיד לי 'לרדת!' - אני שופך עליו קומקום של חמין!". קומקום רותח. ואם כן הוא הדבר בגדולה בעלמא: סתם גדולה כל גדולה, על אחת כמה וכמה שהדברים אמורים בגדולה של מלכות, שהוא יהיה השרוש של כל המלכים. ועל זה אמרו חכמים זכורנו לברכה: "בשעה שפוסקים גדולה לאדם, פוסקים לו ולזרוע אחתיו עד סוף כל הדורות".

למה? שכן ישנו חשש שאם יאמרו למלך: "רד!" יתחמץ לבבו ולא יאבה ולא ישמע אפילו לנביא השם. אולם דוד היה שונה, כשהתמורד אבשלום בנו, והוכרח דוד לברוח מפניו ולצאת מירושלים - נאמר שדוד עולה במעלה הזיתים, עולה ובוכה, בראש לפני חפוי "הוא הולך יחף". בשעה זו נדמה היה לדוד כי המלוכה עוברת לידי אבשלום, ומה הוא אומר? הוא אומר כך: "אם אמצא חן בעיני השם והשיבני והראני אותו ואת נווהו" זאת אומרת: שהוא יזכה לחזור לירושלים, ואם כה יאמר: "לא חפצתי בכך" - הנני! יעשה לי כאשר טוב בעיניו!".

כאן מתגלה לנו דוד בהנהגה נוראת הוד, שאין חקר לגדולתה, הוא מוכן להחזיר את המלוכה ברצון, אז על מה הוא בכה? לא על אובדן המלוכה, אלא אולי הקב"ה "לא חפצתי בכך" כי תאוות הצדיקים היא רק להפיק רצון מאת השם, ואם כה הוא רצון השם - הנני! יעשה לי כאשר טוב בעיניו. דוד מוכן לקבל עליו את רצון השם יהיה אשר יהיה, הוא עומד לפני קונו ומכריז בלי פקפוק, "הנני! הנני לאובדן המלוכה, הנני! לקללות וגידוף של שמעי בו גרה, הנני! לביזיונות ויריקות, הנני להשפלות, הנני שיאפרוני ויסקלוני באבנים, כי הרי מאת השם היתה זאת!"

אין לי רצון עצמי! יש לי רק מטרה אחת: "הנני לרצון השם" מה שיהיה הרצון - לא אכפת לי, כשאמר לי השם עלה - הנני. כשיאמר לי רד - הנני. הנני "למלכות" והנני "ללא חפצתי בכך". וכפי שאמר שמואל על דוד: "ביקש השם לו איש כלבבו, ביקש - ומצא". "מצאתי דוד עבדי בשמן קודשי משחתי". הטיב להגדיר זאת, איי איי איי יהודי שחווה על גופו ובשרו, את מוראות השואה

הנוראה, בה נטבחו שישה מיליון מאחינו עם ישראל, והמסופר בספר הנפלא: "התחייה העצמות האלה": "מיד עם פרוץ הגרמנים, יימח שמש, אל פולין, החלו לערוך סלקציות, ולהפריד את הזקנים הנשים והילדים מן הגברים המסוגלים לעבוד. את האחרונים שקמו בחלק מסוים של העיר שהוגדר גטו! כל הבניינים בגטו שמשו לקליטת היהודים, כולל מחסנים ורפתות. בתקופה הראשונה אחר הסלקציה בעיר לוסק, שוכן הרב החשוב החכם לייב לקוטנר זכר צדיק לברכה, לבית המשחטה המקומית שהיה בחלק הגטו. במקום בלתי סביר זה שוכנו מאות איש בצפיפות ורוחק, צחנת בית המטבחיים הקשתה על השהות במקום, והדאגה לילדים שנלקחו ליעד בלתי ידוע כרסמה בלבבות, בתקופה הזו כבר שרוי היה רבי לייבל ללא בני ביתו ושמונת ילדיו וללא משפחת אביו וחמיו. במשחטה שהה רבי לייבל עם יהודי מבוגר, מנשואי הפנים שבעיר, תלמיד חכם ויראי שמים, ששימש כיושב ראש "אגודת ישראל" במקום. בגבור עליו מועקתו פנה לרבי לייבל שהיה אז צעיר לימים, וקוותו לשמוע מפיו דברי חיוזק בשעות הקשות האלה, הוא טינה את חששותיו ואמר במרירות: "לייבל, מה יהיה? מה יעשה בנו?" היתה זו שאלת השאלות שנקרא בלב כולם, ואיש לא מצא לה מענה.

אלא שלרבי לייבל לא הציקה השאלה בלי לחשוב אפילו לרגע הוא השיב לאותו יהודי במלים אלו: "מה יהיה? יהיה כמו אצל דוד המלך" התשובה הבלתי מובנת הדהימה את השואל, אבל ההסבר לא אחר לבוא. "שוכב לו הנער דוד על העשב הלה והחיוזק", כך משיח רבי לייבל לאותו יהודי, "הנהר מפכה לצידו ומתפתל בינות לגבעות הירוקות, מצידיו כבשי עדרו, רועים בשלווה במרעה ההפקר. גועים בתמימות, הנער הרועה, מביט אל תכול השמים הפרוס מעליו, מאזין לציוצי הציפורים המרנינים את נפשו השלווה, נוטל בנחת את חליל הרועה מתרמילו, ומשמיע מתוכו נגינה ערבה, המבטאת את תודתו לבורא עולם שעשה כל צורכו ולא חיסר בעולמו כלום. לפתע מן הרמה בא אצלו נביא השם, שמואל, יוצק שמן על ראשו, ומשחו למלך על ישראל. הנער יפי העיניים וטוב הרואי, נהיה ברגע אחד למלך, מאותו הרגע כבר אין לו היכן להניח את ראשו בלילות, הוא נדרף עד צווארו, על ידי המלך המודח שאול אשר מנסה להורגו, כל היום הוא עסוק בהמלטות, ממחבוא למחבוא מערמה לאפלה לבלתי יתפסוהו. צר לו!

ומר! חשכו ימי התכולים, ומנוחת נפשו הייתה לסערת מלאת פחד. מה היה עושה אדם מן השורה במצב כזה? היה עורך שיקול דעת פשוט, מעמיד את מצבו כמלך מול מצבו כרועה, ומחליט מיד - כי פניו מועדות חזרה אל הצאן, לכאורה היא על דוד לעלות הרמתה, לגשת אל שמואל

הנביא, להחזיר לו את כתר המלכות, להתנצל ולומר לו - לא לכזאת מלכות ציפה. ויסביר כי שלות הרועים המבורכת עדיפה ממלוכה שכזאת. אלא שדוד המלך אינו אדם מן השורה, יהודי הוא, כפוף להחלטותיו של מנהיג העולם. הוא יודע כי שלותו אינה שלו, אלא שאול אצלו, ומשום כך הוא לא מתלונן, אף כאשר היא נטלת הימנו, ותחתיה הוא מקבל חיי צער ונדודים. הוא רק כופף את ראשו באומרו: "אם זה הוא רצונך ריבוננו של עולם - הכה בי! עשה בי כרצונך!" וכך הוא ממשיך לברוח ממערה למערה, ולשוור דברי תפילה ותהילה, שנחקקו לנצח בהזוי תפילות העם היהודי. "זאת סיים רבי לייבל את דבריו ואמר: "שואלים אתם: "מה יהיה?" זה מה שהיה. שלותנו לא היתה שלנו, הבית עם הילדים, העבודה, וחיי החברה - כל אלה שאולים היו אצלנו, ועתה נטלו מאתנו על ידי הבעלים, תפקידנו עתה בשלב הזה, לשהות כאן בצחנה של המשחטה בלוסק. אנו צריכים להתמקד במילוי התפקיד הזה בשלמות, ואת ההמשך כבר נראה, אנחנו צריכים לומר לבורא עולם: "ריבוננו של עולם

אם זה רצונך - הכה תכה!!" והדברים מרעידים, נתודע ולגלות עד היכן מגיעה בהירותו ואמונתו של יהודי. תהילות דוד: הגיגי רוחו ולבו הטהור של דוד המלך, נחרטו לנצח "בספר התהילים", ספר התהילים הינו ספר הדמעות, הספר אשר בין דפיו גנוזות תפילותיהם של יהודים מדורי דורות, בספר אשר ליווה את עם ישראל בכל התקופות, בספר הזה מצא כל יהודי באשר הוא ניחומים לנפשו, הוא אשר האיר לחשכת הצרות של עם ישראל מעולם. דוד המלך עליו השלום אמר מזמורי תהילים בשעת צרה כשהיה נודד במדבריות מפני הרדיפות. ובשעת שמחה כשזכה לימים של אורה ועל ידי כך להתקרבות השכינה.

[המשך בשבוע הבא...]

מתוך הרצאתו של כבוד הרב
אמנון יצחק שליט"א
בבית מדרש קהילות פז, בני ברק
בתאריך 16.12.2019
לשמיעת שיעורים והרצאות
חייגו(גם מטלפון כשר)
02-3724787

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלח

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה
אבנר מואיז בן משה

לעילוי נשמת
איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לעילוי נשמת
שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מלוטט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה
אפרים בן שושנה

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'
לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה שרון
רינה בת איבון

לרפואה שלמה מהרה
אלישע בן שרה
תמר בת שלמה
יסמין בת אביגיל